

Передплата

на «РУСЛАНА» вносить:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2 50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 16 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми сердце і віра руска.» — 3 Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереження. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошення звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надсланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Торговля сьвятощами.

Христова наука, проповідана для утишених і бідних, переслідувана та гонена можними, з бігом часу обняла всі верстви суспільности народів та найшла покров у можних і найможнійших. Вже від часів римского цїсаря Константина стала християнська віра немов державною і хоть задержала свою вселюдску ціху, то все таки в кожній середновічній державі, яка єї приняла, уважала ся державною вірою, яку володарі ширили мечем і підбоями. В сей спосіб в середних віках вкрав ся до християнської церкви сьвітський елемент, зі шкодою для християнської ідеї та самої церкви.

Часи по реформації усунули багато хиб в організації церкви, а змагаюча ся просьвіта нових віків піднесла етичну уровень духовенства і вірних. Здавало би ся, що тепер наука Христова поплине широкою струєю по цілій кулі земській, що 20. столітє повинно вже витати християнську планету, де би ні одна душа не остала глухою на великі слова любови ближнього. Однак чи стане ся так, чи бодай за сих сто лїт, що ще стоять перед нами, здійснить ся таке бажанє? Звісно, що до тепер заледви пята часть всего населеня землі визнає Христову віру...

Найбільшою запорою розширення християнської науки є як-раз ся офіціальна опіка могучих держав. Далекі країни їх кольоній стають етапами діяльности християнських місіонарів. З хрестом в руках та з євангельскою проповідію на устах ідуть сї подвижники проповідати слово Боже між жовто-, чорно- та червоношкірих братів. І вчать їх заповіді любови ближнього, лагідности та прощення ворогам і найважнійшої заповіді божої: «не убий».

А слідком за місіонарами находять білі люди — християни, торговельники та промисловці і з захланностию хищого звіря оголочують край з єго богатств. Привозять зі собою горівку, якою розпивають тубильців, мантиють та ошукують, видирають їм землю, а самих їх заставляють до роботи наче невольників. А за купцями приїздить і збрійна асистенция війська зі страшним, убійчим оружєм. Під покровом оружної сили толерують ся найогиднійші проступки супротив ново навернених і не навернених ще дикарів. Їх кров тече потоками, а торговля невольниками цвисте ще до нині. Страшні описи жостокостий, яких допускали ся Німці в Конго, та голод в богатім краю Індій під англійскою управою є найліпшим доказом здичія європейских християн.

Розуміє ся, що ся суперечність між словами науки Христової, а поступками єї ісповідників мусить вражати иньшовірів. А тим більше недовірчиво они мусять відносити ся до нової науки, що місіонарі стоять під опікою тих збрійних ватаг білих лїудий. Великі держави кольоніальні, а передовсім Англія, підпірають великими матеріальними средствами місіонарське діло, організуючи єго так, як організують ся виправи для розсліду, чи забору далеких, мало знаних країв. Є се в численних випадках просто сьвятотатством, де надживає ся релігії для своїх матеріальних цілий.

Подібно діє ся з розширенням сьвятого письма, з чого Англія любить чванити ся. І справді ані один край в Європі не може міритись з Англією під зглядом розпродажи такої величезної маси сьвятого письма старого і нового завіта так у себе дома, як і серед иньших народів, що ще не суть християнами. Одна тільки Америка може міряться з Англією в тим згляді. Ту і там існують численні, великі і добре

з'організовані, місійні товариства, що без сумніву суть по більшій части впливом релігійних чувств та релігійної енергії, котра у лудий англо-саксонської раси є розвинена в більшім степені, як у котрих небудь иньших племен. Вплив, який мають ті товариства місійні на економічний розвитій Англії, нечувано великий. Майже по всі часи, від коли місії належать до релігійних інституцій англійської церкви, висилані місіонарі ставали рівночасно піонерами не тільки англійської кольоніальної політики, але і англійської гандлевої політики. З тої причини гандлеві заведеня в Англії і Америці щедро спомагають діяльність місійних товариств, ще більше, як се чинять товариства, що їх виключною метою натертанє поган на християнську віру.

Головну ролу в подібних місіях становить сьвяте письмо старого і нового завіта. Щорічно іде в сьвіт двацять кілька мільонів книжок, а в Англії і Америці існує кілька величезних заведень, що друкують і продають самі біблії.

В Англії сьвяте письмо є виключною власностю корони, а та відступила право видавництва біблії двом великим університетам в Оксфорд і Кембрідж. В Америці наклад біблії не підлягає жадним обмеженням, а помімо того дві великі фірми друкарські «Thomas Nelson & Sons» і «International Press» мають в тим згляді до певної степені політичний монопол, здобутий масовою продукцією та підриванєм всякої конкуренції. В послїдних часах ті дві американські фірми зачали навіть у Англії ставати до конкуренційної борби і заповняли бібліями американськими, продаючи по низкій ціні, що ледви кошти накладу могли покрити, на чім вправді користали купуючі і місійні товариства, але за те тратили англійські продавці.

В таких відносинах повстав проект заснованя біблійного «рингу» і здійснив ся.

25

ГЕНРИК ІВЗЕН.

Як ми мертві воскреснемо.

(Далі).

ПРОФЕСОР РУБЕК

викручуєть ся.

До нічого. Бодай ні до чого, що ти могла би порозуміти.

Ірена вказуєть ся на рівнині з правого боку. Діти, що грали ся, добачили її вже передше і по-вибігали проти неї. Тепер окружили її; одні показують радість і довіру, одні страх і несмілість. Вона говорить з ними тихо, відсилаючи їх до літничого закладу; сама хоче припочити троха над потоком. Діти збігають у середній з горбка. Ірена підходить до скалистої стїни і холодить собі руки струями води.

МАЯ

притишеним голосом.

Йди до неї, Рубеку, і поговори з нею в чотири очи.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

А деж ти підеш на той час?

МАЯ

дивить ся на нього значучо.

Від нині ходити му своїми власними дорогами.

Вона сходить до потока і перескакує його при помочи гірської палиці. Коло Ірени пристає.

МАЯ:

Рубек жеде на вас, пані, на горі.

ІРЕНА.

Чогож він хоче?

МАЯ:

Хоче, би ви помогли йому відчинити скрипочку, котрої віко зачинило ся.

ІРЕНА.

Чиж я можу йому допомочти?

МАЯ.

Він думав, що ви одинокі лише можете.

ІРЕНА.

Спробую. —

МАЯ.

Так, ви мусите зробити се, пані.

Відходить дорогою, що веде до літничого закладу.

Зараз потім сходить професор Рубек до Ірени, але так, що перегороджує їх потік.

ІРЕНА

по хвилі мовчаня.

Вона сказала, що ти жеде на мене.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Я жедав на тебе рік за роком — не знаючи навіть про се.

ІРЕНА.

Я не могла прийти до тебе. Арнольде. Я лежала там долів і спала довгим, глибоким сном, повним сонних привидів.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Але тепер ти проснула ся, Ірено!

ІРЕНА

перечить головою.

Все ще лежить мені той тяжкий глибокий сон у очех.

ПРОФЕСОР РУБЕК.

Побачиш, що для нас обоїх буде ще смеркати і свитати.

ІРЕНА.

Не вір у се.

(Далі буде).

Такий «рінг» засновано ще перед кількома місяцями в Америці і се товариство вислало своїх відпоручників до Англії, щоб і тамті два товариства розпродажи біблій приступили до англійсько-американського «рінгу». Сей «рінг» є вже довершеним фактом, а наслідки его будуть ті, що ціна сьвятого письма підскочить в гору. Уже перед тим подібні поодинокі підприємства приносили тисячні зиски, тепер, коли заснований такий «рінг», сей зиск сильно побільшить ся.

Д О П И С Ь.

III.

(Справа Федора Боцвінко v. Рокішук-Джолюк з Ясенова горішного).

«Я оженив ся перед 15 рр. з Анною, донькою Лукена Данилюка в Ясенові. Моя жінка стала відразу пустотою провадити, але я все зважав її. Коли вона вже дуже розлямпартувала ся і її любаси посягали за моїм житєм, тогди я її троха пригрозив, а вона утікла до тєстє. Тєстє скаржив мене до Матієса (війта І. П.). Матієс зазвав мене і я розповів, як се є. Матієс прикликав мою жінку до себе, нагрозив її, аби зо мнов сиділа.

Другий раз утікла жінка від мене небита, Матієс зазвав мене знову до себе і питає ся, чи хочу я з жінков сидіти. Ний добре газдує, кажу, але на таке, аби любаси її мені до голови брали ся, то тєжко буде з нею сидіти. (Один з її любасів Михайло Михайлюк пробив мені ножем руку, а другий Іван Дрислюк тєв мене по голові бардков (топорець з сокирою І. П.). Виділи се Дмитро Марусек, Козма, Михайлюк і Катарина Михайлюк. Іншим часом знову, хотіли мене любаси моєї жінки бити у Федора Тафійчука, але він замок мене до кліти і не дав. Після сєго заскаржив мене тєстє до суду і дїстав на мене файне сьвідоцтво від Матієса. Я пішов до ксьондза (Домбчевського, тепер пароха в Вихторові І. П.), а ксьондз мені каже: на тобі карточку до Сусєка (заступника війта і ний тобі дадуть сьвідоцтво, лише аби за се Матієс (війт) не знав. Мені написали сьвідоцтво, підписав мені ксьондз і научив мене, аби, коли би хотіли мене засудити, показав то сьвідоцтво аж тогди.

Приходжу до суду, мене викликають, але жінки і тєстє не було. Я зложив протокул, ждав, потому другий раз філізували (викликали І. П.), їх ще не було, аж через час надходять вони з адвокатом Вільковским. На їх протокул хотіли менє засудити, а як я показав засьвідчєне від ксьондза і громади, тогди мене ще похвалили. Як той сєндзє звав ся, я не знаю.

По тім терміні прийшла моя жінка з тєстєм і з людьми до мене, яли просити і я її приймив. Але через кілька місяців жінка мене обікрала, бо потямила, що через любаси не буде могла зо мнов сидіти — і пішла небита. Запїзвали мене знову до Матієса, аби подав її річи, маржину і ґрунт. Я пристає, що своє може брати. Вона забрала при двох пушкарех (полїциянтах І. П.): Николї Боцвінок і Палїєви Кїцюк свої річи і корову тїльну з назимком (телетем-річником І. П.), хоть у віно дістала лише теле, відобрали ґрунт з хатою, котру я її поклав, а до того подарував я її ще вівцю і єрчука (барана дворічного І. П.).

Потім заскаржив мене тєстє до суду о державу (удержанє І. П.) для жінки. Термін (13/5 1889 ч. 5444 І. П.) малим у Окомана (Kohman І. П.), котрий звїдав в урядї громадскім, чи маю я з чого давати її утриманє. Матієс післав на те до мене таксаторів Николу Дрислюка і Михася Васюка. Таксатори обтакеували дохід річний на 50 зр., а Матієс написав до суду, що маю 150 зр. річного доходу. На се був другий термін у Окомана. Я розповів, що моя жінка має любасів, що ті її любаси посягали за моїм житєм, я подав на се сьвідків, але Окоман того і чути не хотів, їно присудив, аби я жінки-рознуспїнци, котра мала тоди свій масток, давав що місяця по 5 зр. (Цїкаво би провідати, чи жадав судия п. Коман від сторони, домагаючої ся роздїлу від стола і ложа, сьвідоцтва писемного vom ordentlichen Seelsorger на то, dass der von ihm vorgenommene Versöhnungsversuch vergeblich war? Відай нї, бо п. Kohman не

таїв ся з тим перед Гуцулами, що волить чорта видіти як попа, — то певно і сьвідоцтво взяв собі від того «чорта». Гуцул рішучо каже, що п. Kohman не відсилав ні его, ні его жінку до тої особи, яку закон цїсарский зове ordentlicher Seelsorger (властивий душпастир. Ред.). Коли ж п. Kohman не хотів уже мати жадного діла з «попом», то повинен був die vor der Amts-Handlung vorgeschriebenen Vorstellungen an die Ehegatten zu drei verschiedenemalen in Zwischenräumen von je acht Tagen, wichten (в осмидневих відступах тричи упімнути сопругів до згоди. Ред.), а того п. Kohman, як сьвідчить Гуцул, не робив. П. Kohman опік 29/6 1891 ч. 9.294, а се оречєне мало бути затвердженим orzeczeniem wyzszosadowem з 27/10 1891 ч. 23.945, але ні одного, ні другого Гуцул мені межі своїми паперами не подав, бо вони мали лишити ся у адвоката Goldfahrba в Коломиї. І ту п. Kohman не зважав на уставу, котра каже, що жінці, die eipen unordentlichen Lebenswandel führt, не належить ся удержанє, а о тім був би п. Kohman довідав ся з сьвідоцтва сьвященика, коли не хотів взивати сьвідків, котрих сторона противна наводила. І. П.) Підчас сєго терміну увїйшов другий сєндзє Гейдер до Окомана і каже, не вільно твоїй жінці тебе процесувати, а Окоман каже: вільно — вільно. На се я пішов до одного радці в Коломиї порадитись, але він каже, що ви не берете пенсію, ви не брали від жінки ґрунту, а коли так, то не давайте її державу. Я хотів свого кавалок ґрунту продати, аби си напасти спекати, та радця ще на мене з серцем (викрикнув І. П.), що не треба давати.

Коли зі суду вийшло, абих платив жінці держави по 5 зр. місячно, дав я на се рекурє через адвоката Ільницького ді Львова, і зі Львова прийшло, аби се право передати на Коломию. В Коломиї не признали жінці нічого. (Суд окр. в Коломиї з 21/9 1895 ч. 12.479 узнав, że rozdział od stołu i łoża nastąpił z winy obojga małżonków. Гуцул каже, що фалшиво на него сьвідчили, що він жінку ланцями мав вязати, брат і мати его тєстє. І. П.). На се вона (жінка) дала рекурє ді Львова і описала, що її суд в Коломиї опукав. Відти вибігла ще одна терміть, аби вона (жінка) виказала, на чім її суд в Коломиї опукав. Мені признали кошта. (Апеляция на відклик потвердила в дни 31/3 1896 ч. 7211 оречєне ц. к. суду окр. в Коломиї, бо przesłuchani świadkowie oprócz ogólnego zatwierdzenia niemożalnego życia powódki, zatwierdzili także konkretne, jak to jej miłośny stosunek z Iwanem Michajlukiem — може Михайлом Михайлюк, або Іваном Дрислюк — ту зайшла ошибка в письмі — і апеляция присудила коштів Федорови Боцвінко 6 зр. 36 кр І. П.) (Далі буде).

3 Державної Ради.

Вчєрашнє засїданє зачало ся 1/2 12. Міністер скарбу предложив бюджетову провїзорию на 6 місяців. Міністер рїльництва предложив проєкт закона на зміну закона з р. 1884 в справі заоруднення малолїтних робїтників і женцин в законах угля, а заразом в справі часу праці в законах та недїльного відпочинку. Після проєкту часу праці виносив би 9 годин, а в сей час вчїслав би ся також час вїзду і виїзду з закопу. Довший час праці може бути призволеним лише по перєслуханю підпрїємців в віддїлі робїтників, або для всїх робїтників, або для подинок-ких категорїй і лише в часї вїїмкових відносин. Закон входить в жите за рік після оголошеня.

Відтак відчитано внесенє та інтерпєляциї. Опісля забрав голос Молодочєх пос. Форшт та питає президента Фукса, чи він склонний зроби-ти так само, як віцєпрезидент Зачєк на послїднім засїданю, що з причини недостатку комплєту замкнєв засїданє. Таке поступованє є після перєконаня Чєхів єдино корєктнє і они мають надїю, що президент Фукс буде придержував ся сєї самої норми. Президент Фукс заявив у відповїди, що з поступленєм п. Зачєка не годить ся і на его місци був би лише перєрвав засїданє на якийсь час, доки знов не зібрав би ся комплєт в палатї. В сей спосїб буде президент поступати на будучє.

Пос. Форманєк вносить два поїменні голосованя в ціли видрукованя якоїсь там петициї в стєнографїчних протоколах. Оба внесенє відкинено. Відтак знов пос. Долежалє вносить новї

два поїменні голосованя в такий самїй справї. Після першого голосованя президент констатувє, що нема комплєту і перєриває засїданє на пів години. На чєских лавах зриває ся буря протєстїв, лївиця бє брєва президентови. На тім засїданє перєрвано і доперва по довшїй навзї отворєно его назад. Президент каже обчислити присутних. Молодочєхи здержали ся в кульоарах, а також бїльшїй половинї правици нема на салї. Начислено всего 123 послів і президент оголосив се число вистарчаючим для комплєту. Тут Молодочєхи входять з великим гамором до салї, протєстувочи против такого поступованя президента. Пос. Пауєк забирє голос, що би за протєстувати проти такого виконуваня рєгуля-мїну, яке називає нєльоальним, нєзгїдним з приписами палати. Президент хоче зарядити нєновє голосованє над внесенєм пос. Долежалє, заявляючи, що ніколи не низить ся до підпрїаня обстрєкциї. Чєхи перєривають бєсїду прєзидєнта криком та лайкою. Пос. Герольд тєрдить, що було всего 60 послів і жадає замкнєня засїданя. Президент Фукс заявляє ще раз, що обстає при своїм поглядї що-до ведєня засїдань, але тєнєр замикає засїданє задля спїзнєної пори. Була година 7., коли замкнєно се засїданє. Палата взагалї не могла приступити до дневного порядку, бо чєскї обстрєкциї вносилє сотки интерпєляциї, які на їх жаданя мусїло ся їх відчитувати дословно. Трєвало се цілих 5 годин, а рєшту часу виповнили перєсправи з прєзидєнтом. Факт сєй, що Молодочєхи сповукали прєзидєнта до заяви в справї замкнєня попєредного засїданя віцєпрезидентом Зачєком, та що ся заява станула в супротивности з поступованєм віцєпрезидєнта, може потягнути за собою перєсилєня в прєзидиї.

З Відня пишуть нам під днєм 16. мая.

Вїсти, мовби в Пєштї хто-нєбудь хотїв був наклонити Чєхів до залишеня обстрєкциї, були нєвірні. Наколи слова цїсаря, звєрненї до Чєхів: «Der Reichsrath soll arbeiten» не мали ніякого успїху і стрїнулись з відповїдню: «wir sind daran nicht Schuld, wir sind in die Obstruction hineingedrengt worden» то годї думати, що би др. Кєрбер або Яворский могли вплинути на Чєхів. Чєхи явились би сьмішними перед собою і своїми виборцями, наколи би відступили від обстрєкциї по трєх засїданях, не одержавши ніякої концєсїї. Сей тиждєнь, від четвєрга до суботи зїїдє протє опять на поїменним голосованю, слїдує-ючий займуть засїданя дєлєгациї, іменно бюджетовї комісїї до 25. мая, а повних дєлєгациї до кінця місяця. В перших днях чєрвня припадають Зелєні сьвєта, так, що лєдвї коло 5. чєрвня зберє ся знов посольска палата. Чи до сєго часу змінить ся ситуацїя? — годї думати. Тут на місци не думає ніхто навіть про вибір язикової комісїї. Наколи є який вихїд з цілої путанини, то хїба сєй, що по закритю державної ради цїсар сам зрїшить чєско-нїмєцкє питанє найвїсшим розпоряджєнєм.

Н О В И Н К И.

— Про гостину Еп. Андрея Шептицкого в Чернівцях доносить дальше «Буковина»: У вівторок рано відслужив Владика для ц. к. війска архїєрейску читану Службу Божу, в часї котрої при-чачалось богато народа, а зазначити треба, що з тих бодай половину висповїдав сам Прєосьвєщєний. Підчас Служби Божої на хорах війскова капєля під батутюю полк. капєльмайєтра п. Костєлєцкогò грала церковні рускі піснї, нарочно в тїй ціли спровадженї від 30. полка піх., за що належить ся єму публичнє признанє. По бого-служєню промовив до війска Владика коротко, але сєрдєчно, загріваючи їх до точного виповнюваня своїх обовязків і до плеканя чувств рєлїгїйних: Удїленєм усїм присутним свого архїєрейского благословєня закінчило ся торжєство.

О год. 10 1/2 удав ся Владика до школи дївчат при ул. Красвої Палати, де при дєрєвах по-вїтала високого гостя директорка заведєня п. Грїлїч разом з кружком учительским. Звїдтам удав ся Владика до школи хлопцїв, де знов вїтало его тїло учительськє з єї директором п. Камїнским на чолї. Від год. 12. до 2. в пол. складав Владика дальші вїзити видїйшим Русинам, як: др. Стоцкому, радн. Ясєницкому, прокураторови Михальському, посл. Пігулякови, сов. Калитовському і др., а о год. 2. давав дїнє прокур. фїнанє. Зубрицкий в чєсть Прєосьвєщєного. Вєчєром о год. пів до 7. прибув Владика до «Народного Дому» в супроводї грємїяльного крилошанипа капїтули стєнєславївськòй Високопр. о.

пралата Симеона Ткачуника, котрий взагалі всюда товаришить Преосвященному, як також і міського пароха крилош. о. К. Костецкого і привитавши ся сердечно зі всіми присутними Русинами — оглядав нашу народну палату. Зайшов і до бурси і виразивши горяче бажанє, аби усі бурсаки виховались на чесних Русинів, на людей передовсім характерних і справдішних борців за правду — поиращав ся словом: «Христос воскрес!»

В середу рано, по відчитаню архиврейського богослуженя відпроваджено процесіяльно Владіку до дому парохіяльного. Тут явила ся майже уся руска інтелігенція, пані в білих строях, і представителі властей, щоби Єго попращати. Коли Єпископ вєідав до повоза — іменем руского жіноцтва вручила Єму п-на Клявдія Дрогомірецька прегарний букет з живих цвєтів. Преосвященний Шептицький подякувавши сердечно і поблагословивши іще раз усіх присутних — проваджений п. президентом міста бар. Кохановским і видійшими Русинами — відїхав до Раранча. Але вже на мості ріки Прута ожидав Владіку черновецький ц. к. староста п. др. Вірфель.

Преосвященний Андрей Шептицький гр.-кат. князь церкви опустив наше місто, полишивши милу згадку не лише у своїх гр.-кат. дисцезіях, але і в серцях усіх мешканців буковинської столиці без ріжниць віроісповіданя і народности.

— **Концерт** в пам'ять 39-літних роковин смерті *Тараса Шевченка* відбуде ся в неділю, 20. мая с. р. в Городенці, в сали «на Курцерівці». Початок концерта о 8. годині вечером

— **Лист китайського цїсаря до Папи.** З нагоди ювілею написав китайський цїсар лист до Святїшого Отця такого змісту: «Володарю великої релїгії, великого королівства Риму! Підчас дванаїцятій зміни місяця сего року припадає пам'ятний день вісімдесять девятих роковин Твоїх родин. Ся довговічність, весна продовжена європейських королівств, є чимсь незвичайним. Думаємо, що через двадцять літ Твого панованя, напамінав Ти людей до доброго, ддятого тишити ся цілий світ і є Тобі вдячний. Тому також і ми, з нагоди сеї щасливої події, хочемо Тобі зложити наші найліпші желаня. Желамо Тобі, щоби Ти в добрім здоровлю перебув щасливо дві ювілейних торжеств, а опісля, щоби дїждав ся сотних роковин Твоїх родин. Потім бажамо собі, щоби християни як і не християни, так в Китаю як також деінде, жили у взаємній згоді і всі тішили ся щасливим спокоєм. Маємо сильну надїю, що так стане ся». Сей лист доручив Святїшому Отцеві Мер. кс. Фабіє, єпископ Пекїну.

— **Графиня Стефанія Льоняй в Бургу.** Бувша княгиня, тепер гр. Стефанія Льоняй, прибула дня 16. с. м. перший раз, від часу свого подружя, до цїсарського Бургу у Відні. Графиня приїхала в сїй ціли, щоби побачити свою донечку, архикнягиню Єлисавету, що саме тепер повернула з Грїц. Приїзд гр. Стефанії до Бургу в товаристві свого мужа, гр. Єлеонора, викликав в Відні не малу сензацію. Обов заїхали до Бургу в напів відкритім повозі, запряженім чвїркою, перед апартаменти архикн. Єлисавети. Гр. Льоняй встав перший, поміг висїсти своїй жені, почім поцілував єї в руку і піхотою віддалив ся. На сходах ожидала вже архикн. Єлисавета свою матір і сердечно з нею правитала ся. Гр. Стефанія перебула ціле пополудне в Бургу, почім виїхала до Карльсбурга під Віднем.

— **Подвійне скритоубійство** сповнено позавчера нощі у Львові в домі при площі Голуховського ч. 15. В тім домі мешкав сторож Іван Войтув, з молодю, хорошою жінкою, Анастасією. Перед тижнем виїхав Войтув в Бучаччину до своїх на роботу, а єго жена почувала з сусїдскою 10-літною дівчиною. Вчєра рано приїхали свояки з села до Войтуневої і найшли обі жєнщини на ліжку в калузі крови. Сейчас прибула судово-лікарська комісія і списала протокол. Притім зізнав один з локаторів каменїці, що єму отворив браму якийсь вояк з червоными вилогами і докладно описав, як він виглядав. Таким способом внали власти на слід злочинця. Показало ся, що сим вояком був перебраний Федор Бекерський, 23-літний мущина, добрий знакомий Войтунів. Полїція увязнила вже Бекерського, але він випирає ся сповненя злочину, хотїй признає ся, що тої нощі був у Войтуневої.

— **Загадочна мошонка.** Вчєра вечером зголосив ся на поліційну інспекцію Хайм Вінтер, шведь, замешканий в тім самім домі, де сповнено передвчєра подвійне убійство та зізнав, що єго малий синок найшов на подвірю сеї каменїці мошонку, в якій находило ся 150 зр. банкнотами. Мошонку здепонував в поліції; є здогади, що она стоїть у звязі з докованим убійством.

— **Убійство в Хойничах.** Як зачувають, має прокуратуря заставити слідство проти Ізраєльського, а єго самого випустити на волю. — Останки мощий Вінтера перенесе ся до швицької хойницького суду, а догляд над ними буде спочивати в руках прокуратурї. — Жидівському різникови Левієму надсилають жиди зі всіх

сторін гроші, щоби винагородити єму страти, які він поніє в наслідок сего, що у него ніхто не купує. Прокуратор мав один переказ до Левієго на 20.000 марок задержати в секвестрі.

— **Пересторога для емігрантів.** Розпорядженє австрійського міністерства внутрішних справ з дня 3. мая оголошує, що після існуючих в Сполучених Державах законів, є заборонена імміграція тудя особам, які заключили передше угоду, що наймають ся до робіт в краю Колумбія. Після наших приписів є заборонена імміграція навіть в разі устної того рода умови, або ели приїшло до неї в наслідок печатаних відозв. Емігрантів, що переступлять сю заборону, відішле ся назад до дому. Також сих видалять єд, що против сеї заборони приїхали би до Америки, хотїй би навіть цілий рік там мешкали. Сполучені Держави перестерігають тепер ті закони о много шильнійше як попередними літми.

— **За посиднок.** З Будапешту доносить, що резервового поручника, Стефана Матієа, який застрілив на смерть в посиднку слухача академії в Лубні, Еміліяна Янушка, засудив карний суд на чотирнаїцять днів вязниці. Прокуратор сам вніє лагідний вимір кари, мотивуючи се тим, що обжалованого спровокувала расова ненависть Німців против Угрів.

— **На помості корабля** «князь Кароль», який вчєрашньої нощі відплив зі Штокгольма, якийсь подорожній почав стріляти до всіх, що лиш появили ся на помості. Сих, що хотїли єго розбїрїти, ранив кияджалом. Загалом ранив 12 осіб, з між яких 7 померло в короткім часі. Користаючи з загального замїшаня, убійник скочив до ратункової лоди корабля, відтїв скоро ливну і зник в темній нощі. Після депеші з Ескільтуна, ще вчєра зловлено там сего переступника. Називає ся Нордліонд та зізнає, що сеї напад доконав в ціли рабунку. З каси капітана удало ся єму зрабувати 800 кор.

— **Артель в Росії.** Селяни Малої Свїтиці, новгородської губернії, завязали ся сего року в спілку, звану артелью, котра має цілком комуністичний устрій. До артелю пристуцїло ціле село без виїмку: 50 дворів з 308 особами обох полів, між котрими находить ся 200 спосібних до праці. Почин до сего гарного способу піднесеня морального і матеріяльного дав один чоловік І. Михайлов. Закон в Росії позваляє завязувати артелі без ніякого повідомленя властей, однак Михайлов звернув ся мимо сего до новгородского губернатора, гр. Меденева, а сеї не лишень що прихильно відніє ся до сего діла, але обіцяв ще взяти єго в свою опіку. Основи артеля є дуже прості. Чистий дохід ділить ся по році на рівні частини поміж всіх робітників відповідно до числа відроблених ними днів в протягу року. За роботу дїтий до 17. року не платить ся нічого, бо она буде відбувати ся лижєнь в дуже короткім часі найпильніших робіт в полі, а прочий час посвятьють ся вихованю і науці в школі. Всі діти будуть учити ся сільского господарства і ремесла. — Ціле село рішено перенести на иньше місце, нові доми мають бути з цегли, місто дотеперішних деревляних. В тій ціли артель поставити свою власну цегольню. Крім того побудує ся спільні обори, стодоли, стайні, лазню, пекарню, їдальню з кухнею і торгівлю. Всьо поле буде поділене на вісім частий, а на кожній частині буде що иньшого управляти ся. Спільну полотільню і цегольню буде порушати сила води зпровадженої каналом з ріки Мети. Школа буде спільною для дїтий обоїх полів. При школі буде огород, сад, пасіка і стація метеореологічна. Крім звичайної управи поля, буде головно плекати ся лен і вироблювати масло. Для перевірки лену пострійть ся фабрика, в якій одна часть населеня найде постійне занятє. Крім сего пострійть ся в селі варстат: ткацький, сносарський, столярський, ірмарський, кравецький, ковальський і швальня. Кождим з них буде завідувати осібний десятник, що має доносити що дня про вислід роботи головному зарядови артеля. Головно ходити артељцїкам о науку і вихованє дїтий, а до сего буде служити бібліотека з читальнею. Всьо се, як видно, потребувати ме не малого накладу, але артель постарав ся вже о догідну позичку.

— **Ц. к. Дирекция залїзниць державних** оповіщує:

З днем 1. мая с. р. зміненю назву стації Судомєріц на шляху Гмінд-Прага, на «Судомєріц-Немисль» і назву перестанку Шїдовіц на шляху Пішшквіц-Обєрніц, на Шїдовіц-Нойніц.

— **Дрібні вісті.** В селі Коляшнім коло Буківська убили селяни свого вїйта Дембицького. — 20-літна гарна моделька, Леопольдіна Нодгайм з Відня, відобрала собі жите. Причиною самоубійства був брак средств до удержаня. Нодгайм удала ся оноді до одного маляря у Відні і просила єго, щоби позволив єї служити собі за модель. Однак артист не міг прийняти єї офєрти, бо сам був без занятя. Дівчина взяла собі сю відмову так до серця, що в тій самій каменїці скочила з пятого поверха на землю і убила ся на місці. — Товариство ратункове у Львові за час семилїтнього істнованя уділило помочи вже в звязі 20.000 нещасливих приго-

дах. — Перед судом присяглих в Перемпшлі ставав оноді селянин зі Змієвиск, Микола Булич за те, що по звїрські збиткував ся над рідною дитиною і чимсь твердим провалив голову так, що дитина в наслідок того померла. На основі вердикту судіїв присяглих трибунал признав Булича виновним злочину убійства і засудив єго на пять літ тяжкої вязниці. — При тягненю льосів Jozziv головна виграна 30.000 корон упала на сер. 1354 ч. 72. — На торпедовци, що стояв в петербургській пристани, експлодував вчєра паровий котел, причім погбло 6 осіб, а багато є ранних. — Ліпска поліція заказала представленє драми Льва гр. Толстого «Власть тьми», мотивуючи заказ сим, що штука є неморальною і небезпечною для цілости німецької держави. — Найвисший трибунал касаційний вніє засуд львівского суду в справі товмацької цукроварні. Повномочника Гумінського засуджено, як звїсно, на три роки вязниці за ошуку, сповнену на властителю Е. Яні. Найвисший, касаційний трибунал узнав невідповідним уложєне питань трибуналу для судіїв присяглих. — На 1 км. залїзної дороги в р. 1897. припадало на Шлеску поверхні 936 км.² — 1101 мешканців, в Чехії 10 км.² — 1118 меш., в Австрії нїж. 11 км.² — 1487 меш., в Моравії 13 км.² — 1288 меш., в Австрії виж. 14 км.² — 909 меш., в Стирії 17 км.² — 999 м., в Галичині поверхні 2550 км.² — 2144 мешканців. — В неділю минуло 105 літ від уродин чєского історика і писателя Шафарика. Чехи з великою почетом перенесли єго тіліні останки до Праги з старого карлїньского цвинтаря, де спочивали 39 літ. — В Вуковару, в Хорвації, були сего тижня вибори до міської ради. Вибрано 8 Німців, 7 Сербів, 4 жидів, 1 кальвіна, а 4 Хорватів. Таким невільником є Хорват на рідній землі! Та не йно він сам — а Русини у Львові? — Мужєска служба реставраційна в Грацу веде завзяту борбу проти товаришок-кельнерок. Кельнери внесли прошенє до маїстрату, щоби з огляду на публичну моральність віддати кельнерки під поліцейський надзїр і щоби їм заборонено було сповняти службу свого заводу по годині 8. вечером. Тим чином хотїть спинити наплив «гарного пола» в службу кельнерску, що неє кельнерам інтерес.

Телеграми.

Відень, 18. мая. Нинїшне засїданє парламенту виповнило відчитуванє внесєнь та інтерпеляцій. (Подібно як вчєра).

На засїданю залїзничої комісії розвели Чехи обструкцію і не допустили до ніяких напад.

Відень, 18. мая. Wiener Abendpost доносить, що архикнягиня Марія Імакулята, Райнерія, донька бл. п. архикназя Кароля Сальватора, за призволом цїсаря заручила ся з князем Робертом віртембергским.

Відень, 18. мая. Вчєра вечером відбула ся кількогодінна конференція виконуючого комітету Молодочехів з пос. Яворским, котрий поставив Чехом ультїмат: або обструкція, або союз правди. Чехи заявили ся за обструкцію.

Відень, 18. мая. В суботу рада державна відрочить ся до 6. червня.

Будапешт, 18. мая. Угорський сойм прийняв вчєра закон про біржевий податок і відрочив ся до 7. червня.

Берлин, 18. мая. Парламент радив вчєра над третим читанєм «lex Heinze». Зголошено багато поправок.

Лондон, 18. мая. Лїорд Роберте доносить з Кронштаду: Генерал Гунтер вдер ся до Трансвалю і є вже на десять миль віддалений від Християнії. Генерал Метуен посунув ся о 12 миль наперед не стрїтивши нігде неприятеля. Донесєня про дезорганїзованє війск потверджують ся з усіх сторін.

Лондон, 18. мая. Телеграма лїорда Роберса доносить: «Генерал Гунтер заняв вчєра Християнії без опору. Вїйска Рундлього находили ся вчєра вечером коло Кїьколяна».

Лондон, 18. мая. Генерал Роберте доносить телеграфічно, що Боєри, які занимали становиєска коло Християнії, цофнули ся до Клерксдорп. Часть Боєрів в окрузі Фіксбург-Бетлєгем звернула ся до генерала з питанєм, під якими умовами могли би зложити оружє.

Лондон, 18. мая. Депеша генерала Булєра доносить з Дангавзер: Деякі з моїх відділів правдоподібно вже прибули до Нового Каствлю. Пята дивізія є в дорозі до Гленкое і занята направою залїзничого шляху. Всі рапорти потверджують, що коло 7000 Боєрів на днях 14. і 15. с. м. з великим поспїхом подали ся на північ.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і від'їзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова	Поїзд		зі Львова
посп.	особ.		посп.	особ.	
	приходить о годині			відходить о годині	
	6:10	з Кракова, Берліна, Варшави, Відня	1:53	6:25	до Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	6:20	з Чернівців (Ілкан, Галаці), Станиславова	2:08	6:30	до Підволочиск (Київа) Бродів дв. головний
	6:46	з Брухович, щод. від 13. мая до 16. вер. вк.		6:43	дв. Підзамче
	7:45	з Янова		6:35	до Станиславова, Підвисокого, Потутор
	7:40	з Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	8:00	на дв. головний	2:55	8:40	до Сколього, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	8:05	з Лавочного (Пешту) Калуща, Стрия		9:00	до Янова
	8:15	з Сокаля, Рави рускої		9:15	до Янова
1:35	8:50	з Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:25	до Підволочиск, Бродів, Гусятина дв. Підз.
	11:45	з Ярослава і Любачова		9:42	дв. гол.
	11:55	зі Станиславова (Кересмезе, Потутор)	2:55	9:55	до Чернівців, Станиславова
	12:55	з Янова		10:20	до Сокаля, Белзці, Рави рускої і Любачова
	1:15	зі Сколього, Стрия, а з Лавочного від 1.		1:25	до Янова від 1. мая до 15. вересня в не-
		черв. до 15. вер.			длі і свята
	3:14	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		2:15	до Брухович від 13. мая до 15. вересня
2:20	5:17	з Підволочиск (Київа) Бродів на дв. Підз.			в неділі і свята
2:35	5:40	на дв. голов.		3:05	до Стрия, Сколього від 1. мая до 30. вер.
	5:45	з Кракова		3:15	до Янова щоденно від 13. мая до 16. вер.
1:45	5:55	з Чернівців, Ілкан		3:26	до Брухович щод. від 1. мая до 16. вер.
	6:00	з Сокаля, Белзці і Любачова		3:30	до Ряшева, Хирова, Любачова
Ніч			Ніч		
	7:24	з Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		6:10	до Станиславова
	8:28	з Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:13	до Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б.
	8:50	з Брухович від 13. мая до 16. вересня щод.	12:40	6:30	а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно
	9:23	з Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50	до Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
8:40	9:45	з Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10	до Лавочного (Мункача, Пешту) Калуща
2:31				7:33	до Тернополя дворець головний
12:20	10:00	з Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор		7:25	дв. Підзамче
	10:15	з Лавочного (Пешту) Хирова		7:48	до Сокаля і Рави рускої
	10:12	з Підволочиск (Київа), Бродів на дв. Підз.	2:51	7:48	до Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
	10:30	на дв. голов.		9:12	до Янова від 1. мая до 15. вересня
	12:05	зі Стрия, зі Сколього від 1. мая до 30. вер.		10:40	до Чернівців і Ілкан
	3:12	з Підволочиск на дворець Підзамче		10:50	до Кракова, Відня, Варшави
	3:35	на дворець головний		11:00	до Підволочиск, Бродів дв. голов.
				11:25	дв. Підз.
				4:15	до Кракова, Відня, Берліна, Самбора
				4:45	до Брухович від 13. мая до 17. вер. щод.

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано.

Час середно-європейський різнить ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Красіцьких ч. 5) уділяє пояснень в справах ає дівничих, продає білети всякого рода і розклади їзди.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронови
- 5% листи гіпотечні преміювані
- 4% листи товариства кредитового земського
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні
Ті папери продаємо і купуємо по найточнішій курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. у.р. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

**ПЛАШІВСКА
парова фабрика
дахівок і цегол**

Стоваришенє зареєстр. з ограниченою порукою,

Бюро в Кракові, ул. св. Гертруди ч. 8
поручає:

дахівки подвійні вальцьовані — системи вінербергської
— барви червоної або чорної;
рурки дренові різної величини.

Доставу дахівок обіймає для вигоди П. Т. разом з критєм.

Цінники і прібки висилає даром

Упрашає о численні замовленя

12—20

Заряд.

**Товариство взаїмного кредиту
„ДНІСТЕРЪ“**

стваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10
(дім „Просьвіти“).

уділяє позички за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручителів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першій місці, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Св'ященники, не посідаючи реальностей, місяць крім поруки двох ручителів предложити єще полісу житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбінацій.

Згадане Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4%.

— Удїл членський вносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформації уділяє Дирекция листовно або агенти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

— РІК ЗАСНОВАНЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним Віреосв. Митроп. і Преосв. Еп. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські зв'язди, збіжє в зерні і соломі, єіно в стогах і будинках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних в днєм 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814	кор.	52	сот.	486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	„	—	„	
„ спеціальна	1.684	„	80	„	
Фонд основний	72.000	„	—	„	
„ емеритальний	18.166	„	60	„	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користні, а шкоди ліквідують ся безпроволочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористнійші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квїти в рускім язичі.

Зголошеня о уділенє агенцій в окрестностях де нема близько агентів «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агентам по конець 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»)

Інформації і посередництво до заключеня ОБЕЗПЕЧЕНЬ ЖИТЄВИХ в найкористнійших комбінаціях.

Позички для членів Тов. взаїмн. обезп. і взаїмн. «Дністеръ» на 5 1/2% і 1% додатку на кошта адм.

Важне для всіх!
На-
правляє **КАЛЬОШІ** найгірше
знищені
як також мужеску, дамску і діточу обуву.
виконує

Чоботи для духовенства по як найприступнійших цнах.

З провінцій вистанє старий оказ на міру.

ЛЕВ НОВОСАД, Львів, ул. Крута 7.